



T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022



Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00



www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr



İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	17



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7. DENETİM BULGULARI.....	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1:Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2:İdari Personel Sayıları 2021	3
Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu 2021	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5:2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 8:2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliđi
BAP	Bilimsel Araştırma Projesi
BMKYS	Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi
YTÜ	Yıldız Teknik Üniversitesi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Mevzuatta Belirlenen Sayıdan Fazla Rektör Yardımcısı Görevlendirilmesi
2. Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Yıldız Teknik Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve bu kararnamenin değiştirilerek kabulüne dair 30 Mart 1983 tarihli 2809 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yıldız Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, Dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa ve Yıldız (Beşiktaş) olmak üzere 2 yerleşkeye sahiptir. Üniversite bünyesinde 11 fakülte, 1 yüksekokul, 2 enstitü, 2 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• İç Denetim Birimi• Hukuk Müşavirliği• Daire Başkanlıkları<ul style="list-style-type: none">○ Bilgi İşlem DB○ İdari ve Mali İşler DB○ Kütüphane ve Dokümantasyon DB	<ul style="list-style-type: none">• Fakülteler<ul style="list-style-type: none">○ Elektrik-Elektronik Fakültesi○ Eğitim Fakültesi○ Fen-Edebiyat Fakültesi○ Gemi İnşaatı ve Denizcilik Fakültesi○ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi○ İnşaat Fakültesi○ Kimya-Metalürji Fakültesi○ Makine Fakültesi

<ul style="list-style-type: none"> ○ Öğrenci İşleri DB ○ Personel Daire Başkanlığı ○ Sağlık, Kültür ve Spor DB ○ Strateji Geliştirme DB ○ Yapı İşleri ve Teknik DB ● Basım ve Yayım Merkezi Müdürlüğü ● Belge Yönetimi ve Arşiv Hiz. Şube Müdürlüğü ● Bilgi Edinme Birimi ● Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü ● Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ● Güvenlik Müdürlüğü ● Sivil Savunma Uzmanlığı ● Hukuk Müşavirliği ● Yazı İşleri Müdürlüğü ● Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri ● Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mimarlık Fakültesi ○ Sanat ve Tasarım Fakültesi ○ Uygulamalı Bilimler Fakültesi ● Öğrenci Dekanlığı ● Enstitüler <ul style="list-style-type: none"> ○ Fen Bilimleri Enstitüsü ○ Sosyal Bilimler Enstitüsü ● Yüksekokullar <ul style="list-style-type: none"> ○ Yabancı Diller Yüksekokulu ● Meslek Yüksekokulları <ul style="list-style-type: none"> ○ Meslek Yüksekokulu ○ Milli Saraylar ve Tarihi Yapılar Yüksek Okulu ● Uygulama ve Araştırma Merkezleri (30 adet)
---	---

Üniversitede 2021 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 2.754'tür. Bu personelden 1.675 kadrolu akademik personel, 13 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 680 idari personel ve 386 sürekli işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları 2021

Hizmet Sınıfı	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdari Hizmetler	437	348	785
Sağlık Hizmetleri	27	34	61
Teknik Hizmetler	154	89	243
Avukatlık Hizmetleri	3	2	5
Yardımcı Hizmetler	59	32	91
Toplam	680	505	1.185

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 2021

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	334	68	402	334	-
Doçent	257	91	348	257	-
Doktor Öğretim Üyesi	304	204	508	304	-
Öğretim Görevlisi	313	116	429	313	-
Araştırma Görevlisi	467	182	649	467	-
Toplam	1.675	661	2.336	1675	-

Üniversitenin Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İlişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Yıldız Teknik Üniversitesine

458.113.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 173.031.545,00 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 631.144.545,00 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu itibarıyla bu tutarın 616.335.612,00 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %97,65 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	304.620.000,00	332.990.400,00	330.651.783,00	99,30	54
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	47.871.000,00	51.210.000,00	50.893.767,00	99,38	8
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.484.000,00	61.644.261,00	54.667.309,00	88,68	9
05-Cari Transferler	13.440.000,00	120.650.770,00	118.776.445,00	98,45	19
06-Sermaye Giderleri	50.698.000,00	64.649.114,00	61.346.308,00	94,89	10
Toplam	458.113.000,00	631.144.545,00	616.335.612,00	97,65	100

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin %34,5 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde %9; mal ve hizmet alımları giderlerinde %32; cari transfer giderlerinde ise %884 artış olarak gerçekleşmiştir. Personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler ve sermaye giderleri kalemlerinin tamamı beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Destekleri 13.598.608,31 TL, Erasmus Değişim Programı ve AB Hibe İşlemleri 18.403.767,14 TL, Mevlana Değişim Programı 3.239,98 TL, Tarımsal Ar-Ge Projeleri 204.824,41 TL ve Mesleki Eğitim Gören Öğrenci Programı 41.923.309,91 TL olmak üzere 2021 yılı için toplam 74.133.749,75 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5:2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.904.000,00	37.182.683,10	162	6
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	422.454.000,00	537.271.355,37	127	91
05-Diğer Gelirler	12.755.000,00	16.544.165,83	130	3
06-Sermaye Gelirleri	-	-	-	-
Toplam	458.113.000,00	590.998.204,30	129	100

Üniversitenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	247.572.314,00	279.522.862,00	330.651.783,00	13	18
SGK Devlet Prim Giderleri	38.819.486,00	43.546.054,00	50.893.767,00	12	17
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	47.099.060,00	37.137.210,00	54.667.309,00	-21	47
Cari Transferler	11.662.522,00	12.683.942,00	118.776.445,00	9	836
Sermaye Giderleri	31.624.209,00	25.412.199,00	61.346.308,00	-20	141
Toplam	376.777.591,00	398.302.267,00	616.335.612,00	6	55

Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	31.002.482,57	29.815.452,80	37.361.430,56	-4	25
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	348.269.101,12	348.789.062,10	537.781.742,37	0,15	54
Diğer Gelirler	8.922.062,90	18.177.811,02	16.547.043,66	104	-9
Sermaye Gelirleri	0	43.655,00	0	-	-100
Toplam	388.193.646,59	396.825.980,92	591.690.216,59	2	49
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	665.437,62	1.297.101,74	692.012,29	95	-47
Net Toplam	387.528.208,97	395.528.879,18	590.998.204,30	2	49

Dönem net faaliyet geliri 672.542.343,14 TL, faaliyet gideri ise 644.269.840,99 TL olan Üniversitenin, 2021 yılını 28.272.502,15 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı

anlaşmıştır.

Tablo 8:2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
644.269.840,99	676.845.815,75	4.303.472,61	672.542.343,14	28.272.502,15

Yıldız Teknik Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanunda tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 2.601.240,58 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversitenin ortağı olduğu 10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5390 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Yıldız Teknik Üniversitesi Teknopark A.Ş. bulunmaktadır. Üniversite, sermayesi 250.000,00 TL olan Teknopark A.Ş.'ne 35.000,00 TL sermaye ile %14 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web

Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin

denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda

aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri
- Muhasebe ve mali hizmetler
- Ön mali kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2021-2025 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2021-2025 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal Risk Sistemi, 2021 yılı için Üniversite Stratejik Planda yer alan 4 amaç için süreçler oluşturulmuştur. Stratejik Planda oluşturulan her bir süreç için Kalite Yönetim Sistemi kapsamında yayınlanan paydaş analizi ve risk analizi kılavuzunda belirtilen metotla risk analizi yapıldığı belirtilmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmalar tamamlanmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış olup mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve İç Kontrol Eylem Planı Değerlendirme Raporuna ilişkin güncellemeler Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tamamlanıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunulurken, mevzuat gereği Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderildiği ve web sayfasında kamuoyuna duyurulduğu tarafımıza bildirilmiştir. İç Kontrol Sistemi, ayrıca Üniversitede, ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesinin alınmasıyla yeniden bir çalışma yapılarak YTÜ İç Kontrol Standartları genel şartları ile Kalite Yönetim Sistemi standartları genel şartlarının ilişkilendirildiği ve Üniversite İç Kontrol Sistemini Kalite Yönetim Sistemi ile uygulandığı belirtilmiştir.

Üniversite bünyesinde 5 iç denetçi kadrosu olduğu ve bu kadroların 3 tanesinin dolu

olduğu görülmüştür. İç Denetimi Birimi Başkanlığı tarafından Üniversitenin İç Kontrol Sisteminin izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin düzenlenen raporun üst yöneticiye sunulduğu, ayrıca İç Denetim Otomasyon Sistemi üzerinden İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderildiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yıldız Teknik Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Mevzuatta Belirlenen Sayıdan Fazla Rektör Yardımcısı Görevlendirilmesi

Yıldız Teknik Üniversitesinde, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda belirlenen sayıdan daha fazla rektör yardımcısının görev yaptığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Rektör" başlıklı 13'üncü maddesinde aynen;

"(...)

(Değişik birinci cümle: 20/8/2016-6745/14 md.) Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi kendi rektörlük görev süresiyle sınırlı olmak kaydıyla rektör yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.) Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir." denilmektedir.

Yıldız Teknik Üniversitesinin merkezi açık öğretim yapmakla görevli üniversitelerden olmaması nedeni ile görev yapan Rektör Yardımcılarının üç kişi ile sınırlı olması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda, Yıldız Teknik Üniversitesinde Rektör tarafından üç öğretim üyesinin Rektör Yardımcısı kadrolarına asaleten atandığı ve daha sonra bir öğretim üyesinin de tedviren rektör yardımcısı olarak görevlendirildiği tespit edilmiştir. Bu görevi tedviren yürüten Rektör Yardımcısı, diğer Rektör Yardımcıları gibi Üniversite yönetiminde icraatta bulunmakta ve yetkili olarak imza atmaktadır. Kurumun internet sayfasında da Rektör Yardımcıları dört kişi olarak gösterilmektedir.

Kurum tarafından; Üniversitenin araştırma üniversiteleri arasında beşinci sırada yer almakta olduğu, günümüz şartlarında yönetsel ve bilimsel ihtiyaçlarının karşılanması için mevcut rektör yardımcılığı sayısının yeterli olmadığı bu yüzden ihtiyaç dahilinde bilgi işlem, altyapı ve planlamadan sorumlu tedviren rektör yardımcısı görevlendirilmesi yapıldığı ayrıca görevlendirilen rektör yardımcısının 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nda rektör yardımcılığı için düzenlenen mali hak ve ayrıcalıklardan yararlandırılmadığı belirtilse de 2547 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde rektör yardımcısı olarak atanacakların sayısı belirlenmiş ve bu konuda kısıtlama getirilmiştir. Gerek bu maddede gerekse de herhangi bir mevzuat hükmünde tedviren rektör yardımcısı görevlendirileceğine dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla görevlendirmenin tedviren yapılması ve mevzuatta belirlenen rektör yardımcısı sayısının yeterli olmadığı belirtilmesi yapılan atamayı mevzuata uyarlı hale getirmemektedir.

Sonuç olarak yukarıda açıklanan kanun hükümleri çerçevesinde kadrosu olmayan bir göreve tedviren atama yapılması ve atanan rektör yardımcısının icraatta bulunması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 2: Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması

Üniversitenin mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların mevzuata aykırı olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım,*

hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür” denilmekte olup;

“İlkeler” başlıklı 2’nci maddesinde; *“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.”*

“İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu” başlıklı 36’ncı maddesinde; *“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.”* hükümleri mevcuttur.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun’un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun’un 36’ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün “esas” usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Anılan Kanun’un istisnai yöntem olarak düzenlediği “Pazarlık usulü ile yapılacak işler” başlıklı 51’inci maddesinin (g) bendinde ise *“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,(...)”* işlerine ait ihalelerin pazarlık usulü ile yapılabileceği belirtilmiştir. Burada “Devletin Özel Mülkiyetindeki” ve “Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Yerler” denilerek “Hazine” kavramı ifade edilmiş olup üniversitelerin özel mülkiyetindeki yerler madde kapsamı dışında tutulmuştur. Nitekim Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik’te “Hazine” kavramı *“Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adını ifade eder”* şeklinde tanımlanmış olup Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler Hazine taşınmazı olarak ifade edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde üniversite; *“bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.”* şeklinde tanımlanmış olup üniversitenin Devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliğinin olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu hükümler dolayısıyla Üniversitenin mülkiyet ve tasarrufundaki taşınmazların Devletin mülkiyetindeki taşınmazlardan ayrı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tüm bu nedenlerle, pazarlık usulü ancak Devletin özel mülkiyetinde, hüküm ve tasarrufunda olan taşınır ve taşınmaz mallar için uygulanabilecektir. Bu durumda Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazlar için pazarlık usulünün uygulanması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

İdare tarafından yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibariyle devam etmektedir.

Açıklanan nedenlerle Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların kiraya verilmesinde, ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması amacıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda esas usul olan "kapalı teklif usulü" ile ihaleye çıkılması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	17
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	19
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	19
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	19
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	20
6.	DENETİM BULGULARI.....	20

KISALTMALAR

EKAP Elektronik Kamu Alımları Platformu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Genel Yönetim Giderleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken Harcamaların Farklı Hesap Kodlarında Yer Alması
2. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformu Üzerinden Kamu İhale Kurumuna Bildirilmemesi
2. Belli Bir Süreyi Gerektiren Muhtelif Doğrudan Temin İşlerinde Sözleşme Yapılmamış Olması
3. Döner Sermaye Kapsamında Yapılan İş ve Hizmetler ile Üretilen Malların Fiyatlarının Üniversite Yönetim Kurulunca Tespit Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 21.06.2000 tarih ve 24086 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "*Faaliyet Alanları*" başlıklı 2'nci maddesinde, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, panel, sempozyumlar düzenlemek, her seviyede kurslar açmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi, danışmanlık, eğitim organizasyonu ve bunlara ilişkin her türlü raporları hazırlamak,

c) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

d) Her türlü basım ve yayım işlerini yapmak,

e) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak,

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 7 idari memur hizmet vermekte olup; 3 idari memurun kadroları, özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli, 1 saymanlık müdürü, 2 memur (1 memur üniversite personeli) ve 1 yardımcı personel (sürekli işçi üniversite personeli) bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 23.282.000,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2021 bütçe gideri 16.063.287,46 TL, bütçe geliri ise 18.698.802,05 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 1.975,82 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 17.900.760,91 TL'dir.

2021 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 18.787.836,19 TL, gider toplamı 16.186.595,61 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yılsonu itibarıyla dönemi 2.601.240,58 TL net karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Genel Yönetim Giderleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken Harcamaların Farklı Hesap Kodlarında Yer Alması

Döner Sermaye İşletmesinin; taşınmaz-demirbaş bakım onarım giderleri, yazılım alımları ve uluslararası kuruluşlara üyelik bedelleri gibi 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabını ilgilendiren harcamalarının 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Döner Sermaye İşletmesi Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin “740 Hizmet üretim maliyeti hesabı” başlıklı 496’ncı maddesinde; 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılı muhasebe kayıtları incelendiğinde; yukarıda belirtilen harcamaların 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında yer aldığı görülmüştür. Oysa 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının açıklandığı, Yönetmeliğin 517’nci maddesinde bu hesabın işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve personel, idare hizmetleri, büro hizmetleri gibi üretilen veya satılan malın maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin izlenmesi için kullanılacağı, ayrıca 518’inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre de personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin bu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutarın 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Mevzuatta belirtilen nedenlerle hizmet üretim faaliyetiyle alakası olmayan söz konusu harcamaların bu hesaba kaydı gerekmektedir.

Yönetmeliğin “Gelir Tablosu Hesaplarına İlişkin İşlemler” başlıklı Onuncu Bölümünde de, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerini tasnifli bir şekilde izlemesi ve dönemin kesin sonuçlarını belirlemesi için kullanılacağı gelir tablosu hesapları düzenlenmiştir.

Bu bölümde, yılsonunda 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının 771 Genel Yönetim Giderleri ve 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabına, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabına aktarılmasına ilişkin hesap kayıtları yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümleri gereği söz konusu işlemlerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmesi nedeniyle bu hesapların dönem sonlarında kapanış kayıtlarıyla devredildiği 622 Satılan Hizmet Maliyeti ve 632 Genel Yönetim Giderleri hesaplarında da hataya neden olunmakta, Kurumun gelir tablosu gerçek durumu yansıtmamaktadır.

İdare tarafından 2022 yılından itibaren yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibariyle devam etmektedir.

Sonuç olarak döner sermayeden yapılan taşınmaz-demirbaş bakım onarım giderleri, yazılım alımları ve uluslararası kuruluşlara üyelik bedelleri gibi 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabını ilgilendiren harcamalar için 770 kodlu “Genel Yönetim Giderleri Hesabının” kullanılması gerekmektedir.

BULGU 2: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2021 yılı içerisinde vadeli mevduatlardan faiz geliri elde ettiği ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirin gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Gelir tablosu ilkeleri” başlıklı 35'inci maddesinde; gerçekleşen gelirlerin olduğundan fazla gösterilemeyeceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in “Gayrisafilik ilkesi” başlıklı 54'üncü maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça gayrisafi olarak kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 102 Bankalar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen “Hesabın işleyişi” başlıklı 74'üncü maddesinde; banka tarafından hesaplanıp muhasebe biriminin hesabına kaydedildiği bildirilen faiz gelirlerinden tevkifat tutarları düşüldükten sonra kalan kısmın bu hesaba, faiz gelirlerinden yapılan tevkifatların ise 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabına kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin, stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutarı üzerinden 642 Faiz Gelirleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2021 yılı vadeli mevduat hesaplarından elde ettiği faiz gelirleri toplamının brüt olarak 1.386.154,98 TL (1.205.352,16 x 1,15) olduğu, ancak 642 Faiz Gelirleri Hesabının, brüt faiz

gelirlerinden stopaj tutarlarının düşülmüş haliyle 1.205.352,16 TL alacaklandırıldığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından 2022 yılından itibaren yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun olarak işlem tesis edildiği ifade edilse de söz konusu hatalı uygulama sonucunda 2021 yılı mali tablolarında 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar ve 642 Faiz Gelirleri Hesabı 180.802,82 TL tutarında eksik görünmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformu Üzerinden Kamu İhale Kurumuna Bildirilmemesi

Döner Sermaye İşletmesi tarafından doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda EKAP'a kayıt zorunluluğunun yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi için çıkarılan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2. maddesinde;

"Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar 'Doğrudan Temin Kayıt Formu' doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanununun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Bu hüküm gereğince doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınması gerekir. Bu tebliğe uygun olarak, İşletme tarafından doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımların mevzuatta öngörüldüğü şekilde elektronik olarak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesinin kontrol riski oluşturacağı söz konusu Platforma giriş işlemlerinin düzenli olarak yapılması için Kamu İdaresinin gerekli tedbirleri almasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Döner Sermaye İşletmesince doğrudan temin yöntemiyle

gerçekleştirilen alımlarda yukarıda aktarılan Tebliğ düzenlemesine riayet edilmediği ve söz konusu alımların EKAP üzerinden kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesi amacıyla, İşletmenin, doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği alımları istisnasız bir şekilde “Doğrudan Temin Kayıt Formu”nu doldurmak suretiyle EKAP üzerinden kayıt altına alması gerektiği değerlendirilmektedir.

İdare tarafından 2022 yılından itibaren yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edilmeye başlandığı belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibariyle devam etmektedir.

BULGU 2: Belli Bir Süreyi Gerektiren Muhtelif Doğrudan Temin İşlerinde Sözleşme Yapılmamış Olması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 22’nci maddesinin (d) bendine göre doğrudan temin usulü ile yapılmış olan ve belli süreyi kapsayan yapım işlerinde yüklenici firma ile sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun’un 53’üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Doğrudan temine ilişkin açıklamalar” başlıklı 22.1.1.3. maddesinde; bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılmasının idarenin takdirine bırakıldığı, belli süreyi gerektiren doğrudan temin tedariklerinde ise sözleşme yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilen ve belli bir süre gerektiren yapım işlerinde, yüklenici firma ile sözleşme akdedilmemiş olması mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Yapılan incelemede; Yıldız Teknik Üniversitesi Döner Sermaye Müdürlüğü tarafından doğrudan temin usulü ile yapılmış olan ve belli süreyi kapsayan “Eğitim Fakültesi Paslanmaz Su Deposu Bakım Onarımı” ve “Kış Bahçesi Laboratuvarı Demontaj ve Montajı” işlerinde yüklenici firmalar ile sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından yapılan doğrudan temin satınalma taleplerinden tamamlanması belli bir süreyi kapsayan alımlarda, İşletme Müdürlüğümünce gerekli sözleşmeler yapılmakla birlikte yukarıda bahsi geçen alımlarda yüklenici ,ile sözleşme yapılmasının sehven unutulduğu ve bu işlemle ilgili gerekli bilgilendirme ve uyarıların yapıldığı belirtilse de 2021 yılı sonu itibariyle söz konusu işlemlerle ilgili mevzuata aykırılık devam etmektedir.

Bu kapsamda, belli bir süreyi gerektiren tedariklerde, yüklenicinin işi zamanında yerine getirmesini sağlamak ve mevzuata uygun alım yapabilmek için sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Döner Sermaye Kapsamında Yapılan İş ve Hizmetler ile Üretilen Malların Fiyatlarının Üniversite Yönetim Kurulunca Tespit Edilmemesi

Döner sermaye işletmesinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (d) ve (e) bentleri kapsamındaki birimlerinde döner sermaye kapsamında yapılan iş ve hizmetler ile üretilen malların fiyatlarının üniversite yönetim kurulunca belirlenmediği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 ve 65'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in "Yönetim" başlıklı 9'uncu maddesinde: "*Döner sermaye işletmesinin yönetim kurulu, yükseköğretim kurumu yönetim kuruludur. Yükseköğretim kurumunun yönetim kurulu; işletmeyi idare etmek üzere yürütme kurulu oluşturabilir ve yetkilerini uygun gördüğü ölçüde yürütme kuruluna devredebilir. Yürütme kurulu, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından seçilecek bir rektör yardımcısı, üç öğretim elemanı (dekan ve yüksekokul müdürü de olabilir) ve döner sermaye işletme müdürü olmak üzere beş kişiden oluşur.*" denilmektedir. İlgili yönetmelik maddesine göre döner sermaye işletmesinde tek yetkili yönetim organı Üniversite Yönetim Kuruludur. Üniversite Yönetim Kurulu, yetkilerini uygun gördüğü ölçüde, Yürütme Kuruluna devredebilir. Yönetmeliğe göre döner sermaye işletmesi bünyesinde kurs, sınav, teknik rapor, analiz vb. bütün faaliyetlerin yapılıp yapılmayacağını, Üniversite Yönetim Kurulunun belirlemesi gerekmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Fiyatların Tespiti" başlıklı 5'inci maddesinde: "*Bu işletmelerde üretilen mal ve hizmetlerin fiyatlarının tespitinde piyasa fiyatları göz önünde tutulur. Ancak sosyal içerikli hizmetlerin fiyatlandırılmasında, piyasa fiyatları yanında özellikle kamu yararı dikkate alınır. Mal ve hizmetlerin fiyatları üniversite yönetim kurulunca tespit edilir. Fiyat tespitinde diğer üniversitelerde uygulanan fiyatlar ile üretim ve hizmetin niteliği ve çevre şartları da göz önünde tutularak gerekli koordinasyon Yükseköğretim Kurulu tarafından sağlanır.*" denilmektedir.

Bu hükümlere göre döner sermaye işletme birimleri tarafından üretilen mal ve hizmetlerin fiyatlarının piyasa fiyatları göz önünde bulundurularak üniversite yönetim kurulu tarafından belirlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Yıldız Teknik Üniversitesi döner sermaye birimlerince düzenlenen kurs ve sınavlar ile hazırlanan teknik rapor ve yapılan analizlerin fiyatlarının üniversite yönetim kurulunca belirlenmesi gerekirken birimlerin yönetim kurullarınca belirlendiği tespit edilmiştir.

İdare tarafından verilen cevapta; döner sermaye kapsamında yapılacak olan ve fiyat

tespitinin baştan yapılabilirdiği bazı faaliyetler için (danışmanlık, kurum dışı eğitim saat başı ücret vb) taban fiyat tespitlerinin yönetim kurulu tarafından yapıldığı bunlar dışında kalan işler (teknik rapor, eğitim, analiz, test, sınav vb.) için YTÜ Döner Sermaye Çalışma Yönergesi belirlenen usule göre fakülte/yüksekokul/merkez yönetim kurullarınca iş kabulü yapıldığı bu iş kabullerinin fiyat tespiti niteliğinde olmadığı bu işlere ilişkin fiyatların işin büyüklüğü, süresi, miktarı, öğretim elemanının unvanı, piyasa talebi vb. değişkenlere göre öğretim elemanı ile hizmeti talep eden arasında belirlendiği belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesinde net şekilde tüm fiyat tespitlerinin Üniversite Yönetim Kurulu tarafından yapılacağı ifade edilmektedir. İlgili mevzuatta fiyatların belirlenmesi konusunda hizmetin başında tespit edilmeye uygun olan ya da uygun olmayan hizmetler şeklinde bir ayrıma gidilmesi söz konusu edilmemiştir. Ayrıca fiyat tespitinin Üniversite Yönetim Kurulu tarafından yapılması gerekirken işin büyüklüğü, süresi, miktarı, öğretim elemanının unvanı, piyasa talebi vb. değişkenlere göre öğretim elemanı ile hizmeti talep eden arasında tespit edilmesinin yukarıda zikredilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği açıktır.

Bu itibarla Yönetmelik maddesine göre döner sermaye kapsamında yapılan tüm iş ve hizmetler ile üretilen malların fiyatlarının tespiti Üniversite Yönetim Kurulunca yapılmalıdır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>